

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 165
Tarih: 10-02-2010

10/ 620

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizde sayıları yaklaşık on milyonu bulan engelli vatandaşların sorunlarının tespit edilerek alınması gereken tedbir ve önlemlerin belirlenmesi, engelli vatandaşlar için daha sağlıklı politikaların üretilmesi ve uygulanması için Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

1-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DİYARBAKIR
2-GÜLTAN KIŞANAK	DİYARBAKIR
3-AYLA AKAT ATA	BATMAN
4-BENGİ YILDIZ	BATMAN
5-AKIN BİRDAL	DİYARBAKIR
6-EMİNE AYNA	MARDİN
7-FATMA KURTULAN	VAN
8-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
9-HAMİT GEYLANİ	HAKKARİ
10-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
11-M. NURİ YAMAN	MUŞ
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
13-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
14-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
15-ÖZDAL ÜÇER	VAN
16-PERVİN BULDAN	İĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SIRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

Ülkemizde engellilerin sayısı ile ilgili tam istatistikler bulunmamakla birlikte toplam nüfusun %12 sini engellilerin oluşturduğu ifade edilmektedir. Bu da yaklaşık olarak on milyon engelli anlamına gelmektedir.

Engelli bireylerin içlerinde bulundukları toplumsal yapı bu vatandaşların toplumla işlevsel bir bütünlük içinde barışık yaşamalarını güçleştirmektedir. Kendi engelleri dışında bir çok sorunla da mücadele etmek zorunda kalan engelliler, düşük yaşam kalitesi ile yaşamak zorunda, temel bir insan hakkı olan bireyin kendisini gerçekleştirme hakkından mahrum kalmaktadırlar.

Engellilerin topluma katılmalarının önündeki en büyük engellerin ulaşım, fiziksel çevre ve konut sorunları olduğu söylenebilir. Fiziksel çevre inşa edilirken içinde yaşayan herkes düşünülerek inşa edilmek zorundadır. Yaşanılan konuttan tüm kamusal yaşam alanlarına ve ulaşım araçlarına kadar tüm çevresel unsurların engellilerin özellikleri ve gereksinimleri dikkate alınarak tasarlanmadığı bir gerçektir.

Engellilerin rehabilitasyon gereksiniminin yeterince karşılanamaması engellilerin toplumla bütünleştirilmesinin önündeki en büyük engellerden bir diğeridir. Bugün ülkemizde ne yazık ki engelliler için, yeterli eğitim ve rehabilitasyon (mesleki eğitim ve rehabilitasyon dahil) merkezi bulunmamaktadır.

Engellilerin toplumla bütünleşmesinin önündeki en önemli engel ise istihdam sorunudur. Ülkemizde, henüz engellileri de gözeten sistemli bir iş analizi ve meslek tanımlaması çalışması yapılmamıştır. Engelliler çok sayıda işte, kendi kendilerine yaptıkları girişimlerle çalışma deneyimleri yaratmaktadırlar. Oysa gelişmiş ülkelerde iş analizleri, meslek tanımları son derece önemlidir. Bir başka güçlük de engelli istihdamını kolaylaştırmada kullanılan araçların yeterince geliştirilmemiş olması ve uygulanmamasıdır. Dünyanın her yerinde engellilerin, istihdamı ile ilgili bazı kolaylaştırıcı yollar aranmakta ve uygulanmaktadır. Engellilerin çalışacağı ortamların onların gereksinimlerini karşılayacak şekilde tasarlanıp yapılması, engellilerin istihdamını kolaylaştıracak teknolojik gelişmenin desteklenmesi, istihdama uygun eğitim verilmesi Standart Kurallarda altı çizilen diğer konular arasındadır. Bu gün ülkemizde engelli iş gücü arasında işsizlik oranının tam olarak ne olduğu bilinmemektedir. Buna karşın bu oranın %99'lar dolayında olduğu ifade edilmektedir. Bu oran gerçeği yaklaşık ifade ediyor bile olsa, sorunun boyutlarını sergilemeye yeterli görünmektedir. Bu nedenle, kendine özgü yanlarıyla engelli sorunlarının en

önemli boyutlarından birini oluşturan engellilerin istihdamı sorunu, sosyal politikanın odağında yer alarak en kısa sürede çözüme kavuşturulmayı beklemektedir.

Engellilerin çalışması ve işsizlikten korunması konusu bir yandan uluslararası belgelere uygun hukuksal düzenleme gereksinimini karşılayacak yeni çalışmalar yapılmalıdır. Engellilerin yaşamlarını kolaylaştıran yasal bir çok düzenleme bulunmasına rağmen bu düzenlemelerin gereksinimleri karşılamaktan çok uzak oldukları ve pratikte ise farklı uygulamalar, bürokratik engeller sayesinde var olan haklardan bile yararlanamadıkları görülmektedir.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de engellilerin çok büyük çoğunluğunun toplumun yoksul kesimlerinden geldiği ve yoksulluk içinde yaşadıkları ifade edilmektedir. Engelli ailelerinin maddi sıkıntılarından dolayı engelli çocuklarını okula gönderemedikleri belirtilmektedir.

Ülkemizdeki engellilerin sorunlarının neler olduğunun araştırılıp bir an önce düşük yaşam kalitelerinin yükseltilmesi, üretime katılabilmelerinin sağlanması ve kendilerini gerçekleştiren bireyler olarak yaşayabilmelerinin koşullarının sağlanması amacıyla bir araştırma komisyonu kurulmalıdır.